„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 282 Vineri 13 Octombrie 1944
8 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITAȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni
12 luni
U. COMERCIOR
12 luni
U. AGRAR
12 luni
TILITOR 6 L. 600-12
lei, VESELIA 6 L.
450 12 L. 800 lei
IR, SUFLET 6 L.
320-12 L. 600 lei

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

MENȚINEREA PĂCII VIITOARE

de I. LUGOSIANU

Conferința dela Dumbarton Oaks pentru securitatea mondială și-a terminat lucrările Sâmbăta trecută și guvernul britanic a publicat Luni textul „proectului de propuneri pentru menținerea păcii și securității", rezultat din discuțiunile care au avut loc timp de aproape șapte săptămâni.

Organizația proectată la Dumbarton Oaks comportă aceleași organe ca și vechea Societate a Națiunilor, al cărei pact făcea parte din vechile tratate de pace din 1919 și 1920: o Adunare, un Consiliu, o Curte de Justiție internațională și un Secretariat. Dacă alcătuirea noii instituții internaționale chemate să menție securitatea universală amintește vechea organizație a Ligii, principiile și procedura Statutului publicat la Londra sunt cu totul deosebite de pactul Societății Națiunilor. Redactarea noului acord pentru garantarea securității mondiale a ținut vizibil seama de toate insuficiențele, lipsurile și erorile pactului genevez. Societatea Națiunilor desfășurase într'adevăr o activitate meritorie și fecundă în domeniul financiar, economic, social și intelectual. In sectorul politic însă, care trebuia să constitue principalul domeniu de aplicare a pactului, încercările Ligii de organizarea securității și de dezarmare, de prevenirea și sancționarea agresiunii au avut un insuccess complet, care a avut drept urmare criza mondială de astăzi.

Noul proect publicat la Londra pornește dela concepții mai realiste și propune soluții mai practice.

„Națiunile Unite" — căci aceasta ar fi titulatura propusă pentru noua organizație — ar avea drept obiectiv principal, pe lângă desvoltarea cooperării internaționale în toate domeniile, menținerea păcii generale și a securității prin măsuri colective efective pentru prevenirea conflictelor și suprimarea actelor de agresiune. Principiile de bază ale noii organizații nu diferă esențial de acelea ale Ligii: egalitatea Statelor membre; obligația de a nu recurge la forță și de a căuta soluționarea conflictelor prin metode pacifice; îndatorirea de a da ajutor organizației pentru orice acțiune întreprinsă în cadrul Statutului și de a nu da ajutor Statului agresor.

Metodele destinate a asigura pacea sunt însă profund diferite de ale pactului Societății Națiunilor. Rolul dominant în mecanismul garantării păcii îl va avea așa numitul „Consiliu de securitate" dotat cu atribuțiuni foarte întinse și având la dispoziție mijloace de acțiune foarte puternice.

Consiliul, compus din 11 membri, va cuprinde în primul rând pe reprezentanții — cu locuri permanente — ai Marilor Națiuni Unite: Marea Britanie, Uniunea Sovietelor, Statele Unite și China, cărora li se va alătura ulterior Franța; în al doilea rând, pe reprezentanții altor șase state — cu locuri nepermanente, dintre cari trei aleși pentru doi ani și trei numai pe un an, fără a fi imediat reeligibili.

Acest Consiliu are principala responsabilitate în menținerea și stabilirea păcii. Are la dispoziție în acest scop un Stat major militar; este obligat să funcționeze neîncetat, fiecare Stat membru al Consiliului trebuind să aibă un reprezentant permanent la sediul organizației; poate înființa instituții sau agenții regionale; poate convoca oricând pe orice membru al „Națiunilor Unite", interesat sau vizat în vreo chestiune internațională, cum poate invita la discuții pe orice Stat — chiar dacă nu e membru al noii organizații — în cazul când consiliul evocă vreo chestiune internațională litigioasă.

Părțile în litigiu sunt obligate să caute o soluție prin negocieri, conciliațiune, arbitraj, printr'un recurs la Curtea de justiție internațională sau prin orice alte mijloace pașnice.

In caz de nereușită a unei soluții pașnice, părțile se obligă să aducă litigiul în fața Consiliului, care poate face recomandări sau trimite diferendul la Curtea de justiție. Dacă această procedură pașnică nu reușește, în caz de amenințare sau violare a păcii, Consiliul este împuternicit să ia o hotărâre și să determine măsurile diplomatice, economice sau altele care urmează să fie aplicate.

Aceasta ar fi faza a ceea ce în vechiul vocabular al pactului se chema sancțiunile.

In cazul când nici aplicarea acestor sancțiuni nu pune capăt litigiului, Consiliul are puterea să ia măsurile militare necesare, cu forțele armate care-i stau la dispoziție. Toți membrii organizației sau numai o parte din ei, potrivit îndatoririi lor de asistență mutuală, sunt obligați a-și pune mijloacele militare în serviciul menținerii păcii, la cererea Consiliului și în limitele fixate de acesta.

Un comitet de Stat major, compus din șefii Statelor majore ale membrilor permanenți ai Consiliului sau reprezentanții lor, va funcționa pe lângă Consiliu, îl va sfătui și asista în chestiile militare, va reglementa înarmările sau dezarmarea, va utiliza forțele puse la dispoziția lui și va avea — sub direcțiunea consiliului — conducerea strategică a acestor forțe armate.

Un sistem de sancțiuni militare, cu mijloace de acțiune viguroase, este astfel organizat și pus la dispoziția unui Consiliu cu puteri suverane în ce privește menținerea păcii.

Chestiunea modalităților de votare are o importanță covârșitoare în funcționarea eficace a unei asemenea organizații colective. Vechiul pact a sucombat în bună parte din cauza obligației unanimității. In noul sistem, în Adunare, hotărîrile se iau cu majoritate de două treimi în cazurile importante și cu majoritate simplă, în cazurile obișnuite. Modalitatea votării în Consiliu este încă rezervată. E însă posibil ca principiul unanimității să fie menținut în Consiliu pentru Marile Puteri, cari au o răspundere hotăritoare în menținerea păcii.

In concluziune, e de observat că proectul publicat la Londra nu conține garanții generale ale integrității teritoriale și independenței politice a Statelor membre, în primul rând din cauză că organizația cea nouă urmează să fie pusă în funcțiune înaintea fixării Statutului politic și teritorial al Statelor prin tratatele de pace; el nu atribue aceeași importanță ca vechiul pact definirii agresiunii; nu prevede sancțiuni automate; renunță — cel puțin parțial — în materie de vot, la principiul unanimității, spre a-l înlocui cu acela al majorității; el nu va fi încorporat în tratatele de pace, ca pactul din 1918; el atribue, în fine, un rol hotăritor consiliului, chemat să asigure menținerea păcii și pe care-l înzestrează cu organul și cu mijloacele militare necesare în acest scop.

E un proect realist, care recunoaște principiul egalității Statelor, dar stabilește o erarhie între State, asigurând rolul conducător în menținerea păcii, acelora cari au mijloacele materiale de a asigura această pace.

Noua formulă de securitate pare a proveni din trei concepții fundamentale: viitorul statut va trebui pus în vigoare înainte de încheierea tratatelor de pace și independent de ele; în al doilea rând el ține seama de experiența războiului modern, care cere mijloace tehnice atât de puternice, dând răspunderea de căpetenie a menținerii păcii, în sarcina marilor națiuni, care au puterea efectivă armată spre a garanta securitatea lumii; în al treilea rând, acest statut va fi o continuare în viitor — în domeniul păcii — a solidarității existente astăzi în război între Marile Națiuni Unite. Un nou echilibru se va stabili în lume. O nouă formulă de viață internațională va fi adoptată. Statutul de mâine, pentru garantarea securității și a păcii, va fi expresia voinței de a menține acest echilibru și această formulă de viață nouă, evitând prin consensul tuturor — și la nevoie prin forța bazată pe justiție — orice încercare de turburare a păcii viitoare.

CLUJUL A FOST ELIBERAT

Telegrama M. S. Regelui către șeful Marelui Stat Major al armatei române. — Declarațiile d-lor miniștri de stat Iuliu Maniu, Const. I. C. Brătianu, Lucrețiu Pătrășcanu, C. Titel Petrescu și Ionel Pop, înalt comisar al regiunilor eliberate din Transilvania de Nord

Clujul, capitala Ardealului, spre care privirile noastre îndurerate erau ațintite de patru ani, este din nou un oraș românesc.

Centru politic, unde prin consensul tuturor, oamenii din generația Unirii din 1918 au ținut să pună cele dintâiu temelii ale vieții politice și administrative fecunde a Ardealului liber după un mileniu de suferințe; oraș universitar, cu o strălucită activitate spirituală, unde zeci de mii de tineri s'au adăpat cu sete la isvoarele proaspete ale unei tinere culturi românești, Clujul a cunoscut în două decenii de regim românesc epoca cea mai înfloritoare și în patru ani de ocupație maghiară epoca cea mai tristă din istoria lui. Regimentele înfrânte ale lui Horthy și trupele de doi ani bătute pe toate fronturile ale lui Hitler se retrag în fața avântului soldaților români și a camarazilor lor din armata roșie biruitoare.

Viața românească își va relua locul, care i se cuvine, în capitala Ardealului, activă, generoasă și înțelegătoare, conștientă de datoriile ei față de trecut și față de viitor, respectuoasă de drepturile tuturor.

Gândul nostru cald de recunoștință se îndreaptă spre cei căzuți în lupta pentru libertate: spre soldații viteji ai armatei române, care eliberează propriile lor cămine și desrobesc Ardealul martirizat de patru ani; spre camarazii lor de luptă și de biruință din armata roșie, care vărsând sângele lor pe un pământ românesc, ne dau un ajutor neprețuit și înscriu pentru totdeauna în istoria noastră o jertfă făcută nu numai pentru triumful cauzei comune a victoriei Națiunilor Unite ci și pentru biruința dreptății românești.

COMUNICATUL SPECIAL AL MARELUI STAT MAJOR AL ARMATEI

In cursul dimineții de 11 Octombrie orașul Cluj, capitala Transilvaniei, a fost eliberat.

Inaintarea neînfrântă a forțelor sovietice și române continuă către Huedin, Zalău și Dej.

COMUNICATUL MARELUI STAT MAJOR ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 11 OCT. 1944

In Transilvania de centru, trupele române, în legătură cu cele sovietice, au continuat înaintarea victorioasă, cu toate rezistențele inamice și cu toate greutățile întâmpinate din cauza terenului desfundat.

Forțe aliate sovietice împreună cu trupe de vânători de munte române au desrobit capitala Ardealului — Clujul — și au pus stăpânire pe înălțimile Nord și Nord-Vest de oraș.

La est de Cluj, s'a trecut Someșul Mic, ocupându-se înălțimile Nord Someșeni și depășindu-se nodul de cale ferată Apahida.

Au fost desrobite, deasemenea, numeroase localități, printre care: Cămărașul, Mociul, Căianul, Bărăii (10 km. sud-est Bonțida) și Jucul de Mijloc (4 km. nord est Apahida, pe Someșul Mic).

La vest de Oradea Mare, trupele aliate, în colaborare cu cele române, continuă bătălia cu inamicul care contraatacă.

M. S. REGELE FELICITĂ UNITĂȚILE SOVIETICE ȘI ROMÂNE CARI S'AU ACOPERIT DE GLORIE

Lupta pentru Cluj s'a sfârșit.

O nouă strălucită biruință ostășească sfărâmă încă o verigă — cea mai grea — din lanțul greu al vremelnicei robii maghiare.

Domnul general de corp de armată adjutant Mihail Gheorghe, șeful Marelui Stat Major al armatei române, care se găsește în Ardeal, a raportat Majestății Sale Regelui Mihai I, marea izbândă, după cum urmează:

„Raportez Majestății Tale eliberarea Clujului de către trupele româno-ruse în dimineața zilei de azi. Divizia 18 Munte, pusă, pentru aceste operațiuni, sub ordinele Corpului de Armată sovietic, s'a acoperit de glorie — după comunicarea făcută mie personal de către Comandamentul Sovietic".

La acest raport telegrafic, Majestatea Sa Regele, Comandantul de Căpetenie al Oștirii Române, a binevoit să răspundă:

„Vă mulțumesc călduros pentru știrea eliberării orașului Cluj atât de scump întregului Neam Românesc. Transmiteți Vă rog ofițerilor, subofițerilor și trupei unităților ruse și române cari s'au acoperit de glorie în această vitejească acțiune, întreaga Mea recunoștință".

După ce acum nouă zile, printr'un atac impetuos, bravii noștri vânători de munte, în strânsă legătură operativă cu forțele aliate ruse, au eliberat Târgul Mureș;

După ce în zilele următoare, prin operațiuni locale — mărunte privind harta, dar istovitoare privind terenul cucerit și hotărâtoare pentru operațiunile în pregătire — înălțimile dela Nord de Mureș și Arieș au fost smulse una după alta din mâinile inamicului care le apăra cu înverșunare;

După ce, în fine — odată dispozitivul defensiv inamic dela Nord de cele două râuri dezorganizat — ofensiva generală a trupelor române între Târgul Mureș și Turda, — în legătură la dreapta cu aceea a forțelor aliate ruse — a reușit în două zile de atac continuu pătrunderi pe adâncimi care variau între 25 până la 30 kilometri;

In dimineața zilei de 11 Octombrie — neînvinsele trupe ale Armatei Sovietice, în conlucrare operativă și strânsă camaraderie de arme cu viteaza Divizie 18 Munte, au ocupat, printr'o manevră iscusită în cadrul unui viguros atac, orașul Cluj — cetatea românească a Transilvaniei, pe zidurile căreia, după 4 ani de suferință și încredere, flutură din nou biruitor tricolorul românesc.

Prin eliberarea Clujului — începând de astăzi 11 Octombrie, — fronturile de luptă din Transilvania de centru și Transilvania de Vest — aliniate — sunt în plină mișcare spre Nord și Vest, bravii noștri ostași și nebiruitele trupe aliate ruse urmărind fără răgaz forțele germano-maghiare bătute pretutindeni, risipite sau anihilate, acolo unde cutează să înfiripeze zadarnice împotriviri.

In urma operațiunilor ofensive de azi, după ocuparea importantelor localități: Balta, Sărmășel, Cămărașul, Sâmboleni, Nociul, Chirișul, Caianul, Cojocna, Jucul de Jos, Bărăii, Gădălini, Apahida, Someșeni, Baciul, Florești, Suceagul și Gilăul — localități prin ocuparea cărora pătrunderile au atins adâncimi variind între 30 până la 50 kilometri la Nord de Mureș și Arieș — linia generală atinsă de trupele noastre și cele sovietice în urmărire se găsește la 16 kilometri Sud Gherla — 4 kilometri Sud Bonțida — 3 până la 5 kilometri Nord de Cluj și Gilău.

Inaintarea continuă spre Huedin, Zalău și Dej.

In Ungaria, mari unități române de munte și cavalerie, cooperând cu puternicele forțe aliate ruse, înaintează cu vigoare pe comunicațiunile din Pusta maghiară spre Tisa — trecută aproape peste tot de trupele aliate între Solnok și Dunăre.

Zi cu zi, noi strălucite fapte de arme vin să confirme reala valoare combativă a bravei noastre oștiri și desăvârșita camaraderie de arme cu oștile eliberatoare ruse — pe drumul desrobirii pământului românesc cotropit, triumfului dreptății și instaurării pretutindeni a libertății.

Ordinul de zi al mareșalului Stalin pentru ocuparea Seghedinului și eliberarea Clujului

Moscova, 11 (Radio). *Un ordin de zi al mareșalului Stalin a anunțat astă seară ocuparea orașului Seghedin și eliberarea orașului Cluj.*

Membrii guvernului despre strălucita victorie a armatelor române și sovietice

Consiliul de miniștri ce s'a ținut eri, a luat act cu satisfacție de succesele armatei noastre, care alături de armata roșie a eliberat Clujul, capitala Transilvaniei.

Consiliul a rugat pe d. general Racoviță, ministrul apărării naționale să transmită bravei noastre armate sentimentul de gratitudine al guvernului și al întregei țări.

❖

Tot odată miniștrii de stat, membri ai guvernului, au făcut următoarele declarații cari au fost citite aseară la radio:

Cuvântul d-lui Iuliu Maniu, președintele partidului național-țărănesc și ministru de Stat

Vestea despre eliberarea Clujului umple toate inimile românești de o nemărginită bucurie.

Clujul este legat de sufletul nostru prin suferințe comune și prin cele mai înălțătoare momente ale luptei noastre naționale pentru libertate.

Clujul nu însemnează numai atât. Clujul este o mărturie monumentală despre mărețele realizări de ordin cultural ale poporului românesc, care la rândul lor constitue o dovadă inapelabilă a vredniciei românești pe toate tărâmurile.

Inclinăm capetele noastre cu recunoștință nestearsă în fața sacrificiilor imense ale scumpei noastre armate; în fața vitejiei și priceperii fără seamă a armatelor glorioase sovietice, care deodată cu avansarea victorioasă militară, au cimentat și drumul spre o frăție trainică și prin nimic disolubilă între cele două popoare.

Sufletul nostru strălucește în razele soarelui dreptății, care azi răsare asupra Clujului nostru!

Trăiască România!

Trăiască Regele Mihai I!

Trăiască Armata Sovietică!

Veșnică mărire Națiunilor Unite!

Cuvântul d-lui ministru Const. I. C. Brătianu, președintele partidului național-liberal, către Ardeal

După patru ani de suferință, prin lupta eroică a trupelor române și ruse, CLUJUL este astăzi eliberat de stăpânirea ce i-a fost impusă prin dictatul odios dela Viena și redevine capitala Ardealului reîntregit.

Eliberat prin forța armelor, CLUJUL își reia, — în virtutea justiției internaționale — locul pe care nu a încetat să-l aibă în conștiința românească.

Actul de teroare din 1940 n'a putut sdruncina temeinicia drepturilor românești asupra Transilvaniei nici desființa voința poporului nostru de a trăi liber și stăpân pe pământul pe care sute de ani a suferit și rezistat în contra tuturor cotropitorilor.

Ceeace s'a împlinit astăzi nu este decât restaurarea firească a unirii dela 1918.

Faptul acesta a fost posibil prin voința poporului român de a-și apăra ființa națională și prin hotărîrea puterilor aliate de a-l sprijini într'o luptă, a cărei dreptate au recunoscut-o și altă dată.

Cu sprijinul armatei sovietice, într'un război comun în care sângele s'a înfrățit, poporul român a șters astfel una din paginile cele mai triste ale Istoriei sale.

Această luptă comună, prin care inima țării începe din nou să bată, însemnează și începutul unei comunități sufletești cu marele nostru vecin dela răsărit, alături de care România contribue, cu toate energiile și cu tot devotamentul, la realizarea cât mai grabnică a victoriei finale.

In această clipă istorică de eliberare a capitalei Ardealului, — centru de cultură și luptă națională — în numele partidului liberal care a realizat condițiunile reîntregirii dela 1918 și a luptat pentru reîntregirea de astăzi, aduc salutul meu Ardealului și Clujului nostru drag. Și nu pot ca, în această zi de biruință românească, să nu retrăesc cu emoție clipele când mai întâi, tânăr, împărtășeam lupta tatălui meu și a celorlalți patrioți, cari la sfârșitul secolului trecut păstrau aprinsă făclia unității noastre sufletești cu Ardealul; când apoi, alături de frații mei și de neuitații luptători ca: Nicolae Iorga, Nicolae Filipescu și nemuritoarea falangă de apostoli și martiri ardeleni, continuam fără șovăire acțiunea părinților noștri, și când în ceasul deșteptării popoarelor de sub jugul habsburgic, ne-am cerut, într'o unire desăvârșită, consacrarea prin jertfă a idealului nostru milenar: VIAȚA NOASTRA ȘI A ARDEALULUI SUB ACEEAȘI LEGE ROMANEASCA.

Se arată astfel, în fața lumii întregi, că lupta noastră pentru Ardeal este o permanență de neînlăturat a conștiinței românești și, în fața Românilor, că numai prin unirea noastră, a tuturor, putem păstra și desăvârși ceeace, nu o singură generație, ci întreg șirul generațiilor românești a pregătit pentru întregirea și libertatea neamului.

Inițiator și executor al celor mai scumpe cauze românești, Ardealul ocupă — prin lupta sa continuă și dârză — cea mai frumoasă pagină a Istoriei noastre. De aceea partidul național-liberal asigură, prin mine, Ardealul că suferințele pe care le-a îndurat vor fi cele din urmă și că toate forțele neamului vor lucra pentru refacerea și propășirea sa.

Asigurarea aceasta o adresez, în numele partidului național-liberal, tuturor cetățenilor cari au rămas loiali statului român în perioada opresiunii germano-maghiare și cari vor înțelege să păstreze această atitudine și în viitor.

Trăiască Majestatea Sa Regele Mihai I, Simbolul unității naționale.

Trăiască armatele desrobitoare sovietice și române.

Trăiască aliații.

Trăiască România.

Declarația d-lui ministru de Stat Lucrețiu Pătrășcanu, in numele comitetului central al partidului comunist

Domnul ministru de Stat Lucrețiu Pătrășcanu, în numele comitetului central al partidului comunist din Romînia, a făcut următoarea declarație:

ROMANI,

Armatele sovietice și române au luat astăzi cu asalt Clujul. Alianța cu Germania hitleristă a început prin vânzarea Ardealului. Colaborarea cu Uniunea Sovietică începe prin eliberarea Clujului. Capitala Ardealului, robită grofilor maghiari de hitleriștii germani și români, a fost eliberată de eroicii soldați ai armatei roșii și române. Nimeni în lume nu ni-l va mai putea răpi. Avem cu noi Uniunea Sovietică și voința noastră de luptă. Sunt garanțiile victoriei și independenței poporului român.

Armistițiul dela Moscova a asigurat victoria dela Cluj. Acolo s'a hotărît lupta în comun pentru eliberarea Ardealului. Acolo s'au asigurat drepturile poporului român asupra Transilvaniei și marele ajutor al glorioasei armate roșii. Acolo s'au pus bazele eliberării noastre și a fraților noștri. Sângele vărsat pe dealul Feleacului de eroicii soldați sovietici și români este martorul luptei comune. Bătălia Clujului este simbolul colaborării ruso-române.

Lupta nu s'a terminat. Trebue să desrobim întreg Ardealul. Trebue să eliberăm toți Românii asupriți de grofii maghiari. Trebue să înfrângem hitlerismul în propria lui țară. Războiul trebue dus până la capăt. Infrângerea totală a dușmanului hitlerist este condiția existenței noastre ca popor liber.

Pentru victorie nu precupețiți nicio sforțare, niciun sacrificiu. Intreg poporul să participe la lupta pentru isbânda finală. Numai o bandă de trădători nemernici, legionari și vânduți nemților, încearcă să împiedice războiul Ardealului. Sabotajul deschis, rezistența pasivă, ura, ei le organizează. Ei pregătesc lovitura de pumnal în spate.

Fiți necruțători!

Scoateți-i oriunde se ascund în palate sau hrube. Sunt dușmanii neamului românesc.

Partidul comunist vă cheamă la luptă împotriva hitleriștilor din afară și dinăuntru. Susțineți prin toate mijloacele armatele liberatoare sovietice și române.

Declarațiile d-lui ministru de Stat Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat

MUNCITORI, ȚĂRANI ȘI CĂRTURARI ARDELENI!

Armata Țării, dimpreună cu armata aliată sovietică, a înfrânt rezistența hitleristo-hortistă. Clujul românesc a fost eliberat, îndeplinindu-se astfel un act de dreptate istorică definitivă. Dictatul dela Viena a fost sfâșiat. Respins de conștiința poporului român și de conștiința tuturor națiunilor libere, acest dictat va rămâne în istorie ca o tristă amintire din vremea întunecată a nesocotirii brutale a tuturor drepturilor legitime și a tuturor libertăților.

Patru ani au durat suferințele tuturor, voi ați suferit și sângerat mai mult decât toți, pentrucă voi în tot acest timp ați avut de suferit jugul unei întreite robii: națională, politică și socială, iar pe deasupra suferințelor voastre, războiul a venit fulgerător și v'a distrus căminurile și agoniseala voastră.

Ardeleni! durerile voastre vor trece, așa după cum au trecut toate nenorocirile abătute asupra neamului românesc, au trecut și nu s'au mai păstrat decât în amintire.

Unit cu România, prin libera hotărîre dela 1 Decembrie 1918, Ardealul trebue să redevină în întregime românesc, corespunzând aceleiași nestrămutate și unanime voințe mărturisite în istorica adunare dela Alba Iulia.

Partidul social-democrat din România, consecvent cu principiile democratice afirmate și de el prin rezoluția dela Alba Iulia,

(Continuare in pag. 2-a)

CAMARADERIA RUSO-ROMÂNĂ

OFIȚERI GENERALI SOVIETICI IN VIZITĂ LA REGIMENTUL DE GARDĂ CĂLARE

In timp ce pe front unitățile române, luptă alături de eroica armată sovietică împotriva ungurilor cotropitori, în interiorul României se făuresc tot mai multe legături de prietenie între cele două armate aliate.

Luni 9 Octombrie ora 8,30, d-nii generali din armata sovietică, Arcapie Iacoviev, Lionov și Iarșov, au vizitat regimentul de gardă călare

La sosire, garda regimentului a prezentat armele într'o ținută impecabilă, iar trompeții au sunat onorul „la General".

După ce comandantul regimentului a prezentat pe ofițeri, oaspeții au fost conduși direct la manej, unde li s'au prezentat cai de rasă dresați și unde au putut admira sărituri de obstacole.

La rândul lor generalii sovietici au încălecat și au apreciat, cu multă competență și foarte elogios pregătirea cailor.

După vizitarea cazărmei și a grajdurilor, oaspeții plăcut impresionați de ordinea și curățenia din cuprinsul regimentului, și-au luat rămas bun dela camarazii români, mulțumindu-le pentru călduroasa primire și făgăduind că vor reveni mai des, pentru a strânge și mai mult legăturile dintre cele două armate aliate.